

Sygn. akt VI GC 29/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym

przewodniczący SSO Jerzy P. Naworski

protokolant st. sekr. sądowy Dorota Kwiatkowska

po rozpoznaniu w dniu 07 listopada 2016 r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. w W.

przeciwko (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w T.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

I. oddała powództwo,

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 3.617,00 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście) złotych tytułem kosztów procesu

UZASADNIENIE

Powód (...) sp. z o.o. w W., pozywając (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w T., domaga się uznania za bezskuteczną w stosunku do niego umowy sprzedaży potwierdzonej fakturą VAT z dnia 30 czerwca 2014 r. nr (...), następujących samochodów:

- 1) F. (...), rocznik 2006, VIN (...) (nr rej. (...)),
- 2) F. (...), rocznik 2006, VIN (...) (nr rej. (...)),
- 3) C. (...) rocznik 2003, VIN (...) (nr rej. (...)),
- 4) V. (...), rocznik 2001, VIN (...) (nr rej. (...)),
- 5) S. (...), rocznik 2008, VIN (...) (nr rej. (...)),
- 6) M. (...), rocznik 2009, VIN (...) (nr rej. (...)),
- 7) I. (...), rocznik 2007, VIN (...) (nr rej. (...)),
- 8) I. (...), rocznik 2007, VIN (...) (nr rej. (...)),
- 9) P. (...), rocznik 2010, VIN (...) (nr rej. (...)),
- 10) P. (...), rocznik 2010, VIN (...) (nr rej. (...)),

11) S. (...), rocznik 2010, VIN (...) (nr rej. (...)).

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 04 grudnia 2012 r. zasądził od S. F. (dalej też jako dłużnik) na rzecz powoda kwotę 332.500,41 zł z odsetkami i kosztami procesu. Wyrok nie został skutecznie zaskarżony. Po uzyskaniu klauzuli wykonalności powód złożył komornika wnioszek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w stosunku do dłużnika. Z uwagi na wcześniejszy kompensaty wnioszek dotyczył kwoty 178.367,12 zł tytułem należności głównej wraz z kosztami procesu i odsetkami. W toku postępowania egzekucyjnego ustalono, że dłużnik nie posiada żadnego wartościowego majątku, z którego można prowadzić egzekucję. Majątek dłużnika to nieruchomości obciążona hipotecznie na kwotę kilkunastu milionów złotych, do której wierzyciel skierował egzekucję. W trakcie postępowania egzekucyjnego ustalono, że dłużnik w dniu 30 czerwca 2014 r. sprzedał ruchomości - kilkanaście samochodów osobowych i dostawczych. Dłużnik sprzedał auta w momencie kiedy zdawał sobie sprawę, że sprzedaż doprowadzi do pokrzywdzenia wierzycieli, w tym powoda. Świadczyć o tym może fakt, że nieprawomocny w sprawie wyrok został wydany już w grudniu 2012 r., natomiast sprzedaż ruchomości została dokonana w 2014 r. W zaistniałej sytuacji nie ma wątpliwości co do pokrzywdzenia powoda. W wyniku sprzedaży samochodów nie tylko doszło do zmniejszenia majątku dłużnika, ale również do dokonania czynności z pokrzywdzeniem pozostałych wierzycieli poprzez zaniżenie wartości przedmiotu umowy. Faktura VAT z dnia 30 czerwca 2014 r. potwierdzająca dokonania sprzedaży łącznie 11 pojazdów osobowych i ciężarowych o wartości 141.450,00 zł. Powód uzyskał opinię biura rzeczoznawców majątkowych, w której dokonano szczegółowej wyceny sprzedanych pojazdów. Istotne jest i to, że pozwana jest podmiotem, z którym dłużnik jest powiązany.

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa i o zasądzenie od powoda kosztów procesu. Pozwana wskazała, że miała status wierzyciela w stosunku do dłużnika S. F.. Pozwana dostarczyła bowiem S. F. taśmy stalowe. Z tytułu dokonanych dostaw towaru pozwana wystawiła S. F. faktury VAT na łączną kwotę 143.673,08 zł. S. F. w czerwcu 2014 r. chciał ograniczyć produkcję ze względu na zmniejszoną sprzedaż. Z tego względu zdecydował się na sprzedaż samochodów wykorzystywanych do tej pory w jego przedsiębiorstwa. W dniu 23 czerwca 2014 r. została zawarta umowa sprzedaży samochodów, w której zastrzeżono, że za 11 aut pozwana zapłaci w sumie kwotę 141.450,00 zł brutto do dnia 29 sierpnia 2014 r. Każdy z samochodów było odrębnym przedmiotem sprzedaży, jednak sporządzono jedną umowę sprzedaży. Płatność miała nastąpić przelewem na rachunek bankowy sprzedawcy. Wobec bezskutecznego upływu terminów płatności faktury VAT wystawionej przez pozwaną oraz wobec braku reakcji na kierowane do S. F. ponaglenia, pozwana zdecydowała, że dokona potrącenia wierzytelności z tytułu zaległości z faktur za dostawę towarów z wierzytelnością S. F. z tytułu sprzedaży pojazdów. W dniu 22 lipca 2014 r. księgowy pozwanej złożył w jej imieniu oświadczenie o potrąceniu wzajemnych wierzytelności, tj. wierzytelności za dostawy towaru wraz z wierzytelnością S. F. o zapłatę ceny za sprzedane w dniu 30 czerwca 2014 r. auta. Wyniku potrącenia obie wierzytelności uległy wygaśnięciu, przy czym wierzytelność S. F. o zapłatę ceny za sprzedaż samochodów wygasła w całości, a wierzytelności pozwanej o zapłatę ceny za sprzedane taśmy stalowe w stalowej w znacznej części. Do zapłaty na rzecz pozwanej pozostała kwota 2.223,08 zł. Powództwo jest bezzasadne z następujących przyczyn. Zaskarżeniu w ramach skargi pauliańskiej mogą podlegać czynności prawne o charakterze rozporządzającym lub zobowiązująco - rozporządzającym, przysparzającej korzyści osobie trzeciej i powodujące pomniejszenie majątku dłużnika. W sprawie nie doszło do pomniejszenia majątku dłużnika. Dołączona do pozwu wycena samochodów nie jest miarodajna, gdyż jej autorzy ich nie wiedzieli. Wprawdzie sprzedawca nie otrzymał fizycznie ceny sprzedaży, ale wyniku potrącenia wzajemnych wierzytelności doszło do umorzenia zobowiązań i zmniejszenia zadłużenia dłużnika wobec pozwanej. Sprzedawca na pewno na tym nie stracił. W następstwie potrącenia cena sprzedaży została w całości przeznaczona przez S. F. na spłatę zadłużenia wobec wierzycieli, a konkretnie pozwanej. Nie każda czynność prawna powodujące zmniejszenie majątku może być uznana za krzywdzącą dla wierzycieli. Nie będzie miała takiego charakteru wówczas, jeżeli dłużnik w zamian za swoje świadczenie uzyskał ekwiwalent, który znajduje się w jego majątku lub posłużył mu do zaspokojenia wierzycieli. Nie ma podstaw do uznania, że doszło do uprzywilejowania jednego z wierzycieli, gdyż w okresie gdy została zawarta zaskarżona umowa sprzedaży dłużnik sukcesywnie spłacał swoje zobowiązania także w stosunku do powoda. Z relacji dłużnika wynika, że porozumiał się z powodem i ustalił, że spłata zadłużenia będzie się odbywać przez nabywanie przez powoda ruchomości będących własnością dłużnika postaci elementów instalacji wentylacji i kompensaty wzajemnych zobowiązań. Począwszy od 19 maja do 18 czerwca 2014 r. dłużnik

przeniósł na powoda własności ruchomości o łącznej wartości 150.566,76 zł. Należności z tytułu ceny sprzedaży zostały skompensowane z należnością powoda wynikającą z wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 04 grudnia 2012 r., w wyniku czego zadłużenie dłużnika wobec powoda zmniejszyło się o połowę. Fakt ten został potwierdzony przez powoda w treści pozwu. Trudno więc bronić stanowiska, że dłużnik uprzywilejował pozwaną, skoro równolegle spłacały zaległości w stosunku do powoda i to w tej samej formie, tj. poprzez przeniesienie własności ruchomości i potrącenie wzajemnych należności.

Osoby związane z pozwaną w momencie dokonywania czynności prawnej w czerwcu 2014 r. nie miały wiedzy o tym jaka jest sytuacja ekonomiczna S. F., czy ma długi i w jakiej wysokości oraz czy toczą się przeciwko niemu postępowania egzekucyjne. Pozwana przystępując do umowy sprzedaży nie przeprowadziło audytu finansowego przedsiębiorstwa sprzedawcy, nie bada jego ksiąg rachunkowych. Prawdą jest, że obecnie pozwana jest współnikiem (komandytariuszem) (...) sp. z o.o. sp. k., której S. F. jest członkiem zarządu komplementariusza. Spółka ta została jednak założona i wpisana do rejestru 04 lipca 2014 r., a więc już po zawarciu zaskarżonej umowy. Nie istniały zatem żadne powiązania osobowe, co czyni wątpliwe domniemanie prawne z art. 527 § 3 k.c. Pozwana przystąpiła do nowozawiazywanej spółki w celu rozszerzenia profilu prowadzonej działalności gospodarczej. Pozwana ma jednak spółce wyłącznie status inwestora, który lokuje kapitał i nie angażuje się w bieżącą działalność. S. F. nie jest współnikiem w spółce lecz tylko jedną z osób zarządzających, wynajętą przez współników ze względu na kontakty i doświadczenie w branży. Z ostrożności pozwana podniosła, że powód nie wykazał, że umowa sprzedaży narusza jego prawa (k. 111 – 122).

Powód w piśmie przygotowawczym z dnia 03 kwietnia 2015 r. odniósł się do odpowiedzi na pozew, podtrzymując dotychczasowe stanowisko, i zgłaszając wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego (k. 219-225). Strony w toku procesu składały dalsze pisma przygotowawcze zgodnie z postanowieniami Sądu.

Ustalenia faktyczne

Niewystępujący w procesie dłużnik (S. F.) prowadził i prowadzi działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe (...) S. F.. S. F. poprzednio zajmował się produkcją, wykonawstwem i usługami wentylacyjnymi, zatrudniał ok. 100 osób.

Pozwana jest spółką komandytową, jej komplementariuszem jest (...) sp. z o.o. w T., której jedynym członkiem zarządu jest J. B., a prokurentem W. W. (1). Pozwana zajmuje się przede wszystkim sprzedażą metali nieżelaznych, działalnością developerską i wynajmowaniem nieruchomości komercyjnych, sprzedaje także blachę i centrale klimatyzacyjne.

(...) sp. z o.o. (komplementariusz pozwanej) była jedynym współnikiem (...) sp. z o.o. w T. (dalej jako (...) sp. z o.o.), w której S. F. w styczniu 2015 r. był prezesem trzyosobowego zarządu, a J. B. i W. W. (1) prokurentami. Wspólnikami tej spółki byli także S. F. i D. J., którzy sprzedali swoje udziały w dniu 27 czerwca 2014 r. (...) sp. z o.o. Ta ostatnia także sprzedała wszystkie udziały w tej spółce.

(...) sp. z o.o. jest jedynym komplementariuszem (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa (dalej jako (...) sp. z o.o. sp. k.), a pozwana była jej komandytariuszem. Obecnie nie jest już komandytariuszem.

Obie spółki (...) (sp. z o.o. i sp. k.) zajmują się budownictwem, mają siedzibę w T., a lokal, w którym mieści się zarząd znajduje się przy ul. (...) 5. Właścicielem zabudowanej nieruchomości przy ul. (...) jest S. F.. Jej wartość została oszacowana w dniu października 2013 r. przez rzeczoznawcę majątkowego M. M. na kwotę 14.338.000,00 zł. Nieruchomość jest obciążona hipoteką na rzecz (...) S.A. w wysokości 10.151.629,31 zł.

S. F. i W. W. (1) znają się z kontaktów handlowych od ok. 20 lat, jeżdżą razem na ryby. M. W. jest żoną W. W. (1) i komandytariuszem pozwanej spółki.

dowód:

- zeznania świadka S. F., rozprawa z dnia 16 czerwca 2015 r., 00.04.35-00.54.20, k. 39-394,
- zeznania świadka W. W. (1), rozprawa z dnia 27 lipca 2015 r., 00.01.00-00.55.40, k.413-418,
- odpisy z KRS pozwanego i (...) sp. z o.o., k. 74-81 i 124-130, s. 2,
- odpisy (...) sp. z o.o. i (...) sp. z o.o. sp.k., k. 82-89 i 90-96,
- oświadczenie (...) sp. z o.o. o sprzedaży udziałów przez S. F. i D. J., k. 512,
- odpis z księgi wieczystej nieruchomości przy ul. (...), k. 3-8 -328 i 365-374,
- operat szacunkowy nieruchomości S. F., k. 342-364

S. F. w 2012 r. kupił od powoda towar i nie zapłacił ceny. Wyrokiem z dnia 04 grudnia 2012 r. Sąd Okręgowy w Warszawie zasądził od S. F. na rzecz powoda kwotę 332.500,41 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu (sygn. akt XVI 841/12). Wobec uprawomocnienia się wyroku została mu w dniu 09 października 2014 r. nadana klauzula wykonalności.

W okresie od maja do czerwca 2014 r. S. F. dostarczył powodowi szereg towarów (prostokąty – systemy wentylacyjne), wystawiając faktury VAT. Powód kupował te towary po to, aby móc dokonać kompensaty wzajemnych wierzytelności, tj. swoich wierzytelności wynikających z wymienionego wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z wierzytelnościami S. F. o zapłatę ceny za dostarczone towary. S. F. dokonał potrącenia wierzytelności przysługujących mu z tytułu wyprodukowania i dostarczenia mu produktów z wierzytelnością przysługującą powodowi z tytułu egzekucyjnego (wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie), co spowodowało ich umorzenie do kwoty 178.367,12 zł. Powód w dniu 13 października 2014 r. złożył wniosek o wszczęcie przeciwko S. F. egzekucji o zapłatę tej kwoty z odsetkami, kwotę 23.843,00 zł z tytułu kosztów procesu i 43.237,38 zł z tytułu skapitalizowanych odsetek.

dowód:

- wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie, sygn. akt XVI 841/12, k. 20-21,
- postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności, k. 21,
- wniosek powoda o wszczęcie egzekucji, k. 29-31,
- faktury wystawione przez S. F. powodowi, k. 176-192 i 525-541,
- oświadczenia S. F. wobec powoda o dokonaniu kompensat, k.193-197 oraz 542-546,
- zeznania świadka S. F., rozprawa z dnia 16 czerwca 2015 r., 00.04.35-00.54.20, k. 390-394,
- zeznania świadka P. Z., rozprawa z dnia 27 lipca 2015 r., 00.57.32-01.16.50, k. 419-421

W listopadzie i w grudniu 2013 r. S. F. kupił od pozwanej taśmę stalową. W dniu 13 grudnia 2013 r. pozwana wystawiła S. F. fakturę nr (...) na kwotę 89.302,31 zł z terminem płatności do dnia 28 lutego 2014 r., a w dniu 20 grudnia 2013 r. fakturę nr (...) na kwotę 54.370,77 zł z terminem płatności dnia 07 marca 2013 r. Obie faktury obejmowały cenę za sprzedaną taśmę. S. F. zaksięgował te faktury. Transakcje między pozwaną a S. F. nie były ani intensywne, ani duże, stanowiły ok. 1 lub 2% obrotów pozwanej. Pozwana sprzedawała mu blachę lub urządzenia. S. F. z reguły płacił cenę, choć z opóźnieniem. Czynności prawnych ze S. F. w imieniu pozwanej dokonywał zawsze prokurent W. W. (1).

W okresie od czerwca 2013 r. do lipca 2014 r. pozwana wystawiła S. F. szereg faktur VAT. Wszystkie faktury dotyczące S. F. zostały przez pozwaną zaksięgowane.

dowód:

- zeznania świadka S. F., rozprawa z dnia 16 czerwca 2015 r., 00.04.35-00.54.20, k. 390-394,
- dowody wysłania taśmy, k. 135, 136 i 138 oraz 520-521 i 523,
- faktury VAT nr (...) z fakturą korygującą i nr (...) wystawione przez S. F. pozwanemu, k. 133 – 134 i 137 oraz 518-519 i 522,
- faktury VAT wystawione przez pozwanego S. F. w okresie od czerwca 2013 r. do lipca 2014 r., k. 458-509,
- zeznania świadka W. W. (1), rozprawa z dnia 27 lipca 2015 r., 00.01.00-00.55.40, k.413-418,
- oświadczenie pozwanego o zaksięgowaniu faktur dotyczących S. F., k. 457,
- deklaracje podatkowe pozwanego, k. 579-606

W 2014 r. S. F. postanowił ograniczyć działalność, zrezygnować z produkcji i wykonawstwa i zająć się jedynie usługami wentylacyjnymi. W związku z tym S. F. postanowił sprzedać część samochodów osobowych i półciężarowych (dostawczych). Ponieważ znał W. W. (1) zaproponował mu, jako osobie reprezentującej pozwaną, zakup samochodów. Prosił też swoich pracowników, aby szukali kupców. W. W. (1) polecił pracownikowi pozwanej J. Ż. sprawdzić dane oferowanych przez S. F. aut, a następnie, po kilku dniach wyraził zgodę na ich kupno. Pozwana poprzednio była właścicielem 2-3 samochodów, natomiast pozostałe auta (5 lub 6) leasingowała; były to auta osobowe i dostawcze. Pozwana rozszerzała działalność i dlatego zdecydowała się na zakup samochodów od S. F.; uznała, że zaproponowana przez niego cena jest niewygórowana.

Do zawarcia umowy sprzedaży samochodów doszło w dniu 23 czerwca 2014 r. Cena ustalona przez strony za poszczególne samochody była niższa o ok. 10% z uwagi na ich znaczne zużycie, duży przebieg oraz to, że niektóre auta były powypadkowe. Pozwana kupiła od S. F. następujące auta:

- 1) F. (...), rocznik 2006, VIN (...) (nr rej. (...)) za cenę 3.000,00 zł netto,
- 2) F. (...), rocznik 2006, VIN (...) (nr rej. (...)) za cenę 3.000,00 zł netto,
- 3) C. (...) rocznik 2003, VIN (...) (nr rej. (...)) za cenę 5.600,00 zł netto,
- 4) V. (...), rocznik 2001, VIN (...) (nr rej. (...)) za cenę 3.000,00 zł netto,
- 5) S. (...), rocznik 2008, VIN (...) (nr rej. (...)) za cenę 15.000,00 zł netto,
- 6) M. (...), rocznik 2009, VIN (...) (nr rej.(...)) za cenę 11.000,00 zł netto,
- 7) I. (...), rocznik 2007, VIN (...) (nr rej. (...)) za cenę 19.000,00 zł netto,
- 8) I. (...), rocznik 2007, VIN (...) (nr rej (...)) za cenę 18.400,00 zł netto,
- 9) P. (...), rocznik 2010, VIN (...) (nr rej (...)) za cenę 10.000,00 zł netto,
- 10) P. (...), rocznik 2010, VIN (...) (nr rej. (...)) za cenę 12.000,00 zł netto,
- 11) S. (...), rocznik 2010, VIN (...) (nr rej. (...)) za cenę 15.000,00 zł netto.

Cena była ustalona odrębnie za każdy samochód. Ogółem cena za wszystkie auta wyniosła 141.450,00 zł brutto. Umowa została zawarta na piśmie i podpisana przez sprzedawcę S. F. i prokurenta pozwanej W. W. (1). Strony umowy ustaliły termin wydania samochodów na 30 czerwca 2014 r. Cena miała być zapłacona przelewem.

S. F. w dniu 30 czerwca 2014 r. wystawił pozwanej fakturę VAT nr (...) na kwotę 141.450,00 zł stanowiącą cenę za sprzedane auta, ujmując w niej poszczególne pojazdy z ceną netto, z terminem płatności do dnia 29 sierpnia 2014 r.

dowód:

- zeznania świadka S. F., rozprawa z dnia 16 czerwca 2015 r., 00.04.35-00.54.20, k. 390-394,
- zeznania świadka W. W. (1), rozprawa z dnia 27 lipca 2015 r., 00.01.00-00.55.40, k.413-418,
- umowa sprzedaży samochodów, k. 131-132,
- faktura VAT nr (...) z dnia 30 czerwca 2014 r., k. 33

Wartość sprzedanych aut wynosiła:

- 1) F. (...), rocznik 2006, VIN (...) (nr rej. (...)) 3.300,00 zł netto,
- 2) F. (...), rocznik 2006, VIN (...) (nr rej. (...)) 4.200,00 zł netto,
- 3) C. (...) rocznik 2003, VIN (...) (nr rej. (...)) 3.000,00 zł netto,
- 4) V. (...), rocznik 2001, VIN (...) (nr rej. (...)) 11.765,00 zł netto,
- 5) S. (...), rocznik 2008, VIN (...) (nr rej. (...)) 15.400,00 zł netto,
- 6) M. (...), rocznik 2009, VIN (...) (nr rej.(...)) - 10.300,00 zł netto,
- 7) I. (...), rocznik 2007, VIN (...) (nr rej. (...)) 25.000,00 zł netto,
- 8) I. (...), rocznik 2007, VIN (...) (nr rej (...)) 27.200,00 zł netto,
- 9) P. (...), rocznik 2010, VIN (...) (nr rej (...)) 13.000,00 zł netto,
- 10) P. (...), rocznik 2010, VIN (...) (nr rej. (...)) 17.100,00 zł netto,
- 11) S. (...), rocznik 2010, VIN (...) (nr rej. (...)) 13.570,00 zł netto.

dowód:

- opinia biegłego S. D., k. 618 -643,
- zeznania biegłego, rozprawa z dnia 06 kwietnia 2016 r., 00.01.45-01/38.30, k. 990-994,
- wycena uzupełniająca dokonana przez biegłego, k. 979-989 i 998-1000,
- wyceny dodatkowe aut F. (...), rocznik 2006, VIN (...) (nr rej. (...)) na 4.200,00 zł netto (poz. 2) i S. (...), rocznik 2008, VIN (...) (nr rej. (...)) na 15.400,00 zł netto (poz. 5),
- zeznania biegłego, rozprawa z dnia 03 października 2016 r., 00.01.1100.16.07, k.1087-189,
- dodatkowe wyceny dotyczące samochodów ujętych w poz. 1, 4, 5, 7,8, i 11 złożone na rozprawie w dniu 03 października 2016 r., k. 1078-1084,
- korekta wartości samochodów w poz. 4 i 11 wynikająca z przyjęcia przez biegłego co do auta w poz. 4 drzwi tylne wysokich o 135,00 zł, a co do auta z poz. 11 niezastosowanie korekty ujemnej w wysokości 1.039,00 zł za szczególny charakter eksploatacji.

W. W. (1) w marcu lub kwietniu 2014 r., a więc po upływie terminów zapłaty ceny, wynikających z wystawionych S. F. faktur za zakup taśmy stalowej, telefonicznie ponaglał kupującego do spełnienia świadczenia, tj. zapłaty ceny, lecz nie był jeszcze zaniepokojony, gdyż uważał go za solidnego kontrahenta. Potem nakazał księgowemu pozwanej R. M., mającemu pełnomocnictwo do dokonywania takich czynności prawnych, aby dokonał kompensaty wzajemnych wierzytelności S. F. z tytułu ceny za sprzedaż samochodów z wierzytelnościami pozwanej z tytułu ceny wynikających z faktur VAT nr (...). Nastąpiło to w dniu 22 lipca 2014 r. S. F. zapłacił pozwanemu także pozostałą część należności stanowiącą różnicę między umorzonymi wierzytelnościami.

dowód:

- pismo pozwanego do S. F. z dnia 22 lipca 2014 r. o dokonaniu kompensaty, k. 139 i 524,
- zeznania świadka S. F., rozprawa z dnia 16 czerwca 2015 r., 00.04.35-00.54.20, k. 390-394,
- zeznania świadka W. W. (1), rozprawa z dnia 27 lipca 2015 r., 00.01.00-00.55.40, k.413-418

Po kupnie samochodów od S. F. pozwana wynajęła wszystkie kupione auta (...) sp. z o.o. sp. k. na cztery lata. Prezesem zarządu (...) sp. z o.o. był wówczas S. F.. Najemca uiszcza czyn najmu. Umowa najmu została zawarta na piśmie w dniu 15 lipca 2014 r., a pozwana wystawia miesięczne faktury obejmujące czynsz najmu. Najemca uiszcza wynajmującemu czyn najmu.

dowód:

- zeznania świadka S. F., rozprawa z dnia 16 czerwca 2015 r., 00.04.35-00.54.20, k. 390-394,
- zeznania świadka W. W. (1), rozprawa z dnia 27 lipca 2015 r., 00.01.00-00.55.40, k.413-418,
- umowa najmu samochodów, k. 454-455,
- wyciąg z rachunków bankowych pozwanego z okres od lipca 2014 r. do sierpnia 2015 r., k. 561-578

W dniu 18 grudnia 2014 r. wierzyciel (...) S.A. złożył wniosek o ogłoszenie jego upadłości. Zobowiązania S. F. wynoszą ok. 11 mln zł. Sąd upadłościowy ogłosił (...) oraz zakazał mu prowadzenia działalności gospodarczej i zajmowania określonych funkcji na okres czterech lat, a sąd odwoławczy oddalił jego apelację.

dowód:

- wniosek o ogłoszenie upadłości, k. 331-340,
- ogłoszenie upadłości S. F. w dniu, fakt znany sądowi z urzędu (art. 228 § 2 k.p.c.),
- zakazanie S. F. prowadzenia działalności gospodarczej i pełnienia określonych funkcji, fakt znany sądowi z urzędu (art. 228 § 2 k.p.c.),

W dniu 23 marca 2015 r. komornik sądowy prowadzący egzekucję na wniosek powoda stwierdził, że majątek dłużnika (S. F.) został zbyty w czerwca 2014 r., a nieruchomości stanowiąca jego własność jest obciążona hipoteką; przeciwko dłużnikowi są prowadzone także inne postępowania egzekucyjne.

dowód:

- pismo komornika z dnia 23 marca 2013 r., k. 229-230,
- odpis z księgi wieczystej nieruchomości położonej przy ul. (...), k.231-237

Powód zlecił rzeczoznawcy P. D. ustalenie wartości sprzedanych przez S. F. pozwanemu samochodów. Według rzeczoznawcy wartość oszacowania samochodów była następująca:

- 1) F. (...), rocznik 2006, VIN (...) – 5.900,00 zł netto,
- 2) F. (...), rocznik 2006, VIN (...) - 5.900,00 zł netto,
- 3) C. (...) rocznik 2003, VIN (...) - 7.800,00 zł netto,
- 4) V. (...), rocznik 2001, VIN (...) - 17.6000,00 zł netto,
- 5) S. (...), rocznik 2008, VIN (...) - 24.100,00 zł netto,
- 6) M. (...), rocznik 2009, VIN (...) - 16.000,00 zł netto,
- 7) I. (...), rocznik 2007, VIN (...) - 29.100,00 zł netto,
- 8) I. (...), rocznik 2007, VIN (...) - 29.100,00 zł netto,
- 9) P. (...), rocznik 2010, VIN (...) - 13.800,00 zł netto,
- 10) P. (...), rocznik 2010, VIN (...) - 20.800,00 zł netto,
- 11) S. (...), rocznik 2010, VIN (...) - 16.900,00 zł netto.

Pozwana zleciła oszacowanie wartości samochodów wartości sprzedanych przez S. F. pozwanemu samochodów S. P.. Według opinii tej osoby wartość netto aut jest następująca:

- 1) F. (...), rocznik 2006, VIN (...) – 2.915,85 zł,
- 2) F. (...), rocznik 2006, VIN (...) - 4.179,39 zł,
- 3) C. (...) rocznik 2003, VIN (...) - 5.575,61 zł,
- 4) V. (...), rocznik 2001, VIN (...) – 4.624,59 zł,
- 5) S. (...), rocznik 2008, VIN (...) – 15.590,24 zł,
- 6) M. (...), rocznik 2009, VIN (...) – 10.796,52 zł,
- 7) I. (...), rocznik 2007, VIN (...) - 19.696,80 zł,
- 8) I. (...), rocznik 2007, VIN (...) – 18.693,14 zł,
- 9) P. (...), rocznik 2010, VIN (...) – 10.242,68 zł,
- 10) P. (...), rocznik 2010, VIN (...) – 11.643,08 zł,
- 11) S. (...), rocznik 2010, VIN (...) – 14.420,73 zł.

dowód:

- opinia P. D., k. 34-73,

- opinia S. P., k. 140-175,

- zeznania świadka W. W. (1), rozprawa z dnia 27 lipca 2015 r., 00.01.00-00.55.40, k. 413-418

Ocena dowodów

Stan faktyczny został ustalony w oparciu o dokumenty złożone przez strony do akt sprawy, zeznania świadków S. F., W. W. (1), P. Z., opinię biegłego S. D., sporządzane przez niego wyceny wraz z korektami, i jego zeznania, a także w oparciu o fakty znane sądowi z urzędu, a więc fakt ogłoszenia upadłości Sławiona F. i zakazania mu prowadzenia działalności gospodarczej oraz wykonywania określonych funkcji na okres 4 lat (art. 228 § 2 k.p.c.).

Sąd przeprowadził wszystkie wnioskowane przez strony dowody z wyjątkiem dowodu zgłoszonego przez pozwaną o przeprowadzenie dowodu z wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 17 czerwca 2015 r. w sprawie VI GC 253/14 (k. 435-453). Wyrok ten nie dotyczy faktów mających istotne znaczenie w sprawie (art. 227 k.p.c.).

Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego zgłoszony przez powoda w piśmie przygotowawczym z dnia 03 kwietnia 2015 r. (k. 220). Wbrew pozwanej dowód ten nie był spóźniony, skoro powód zgłosił go w replice na odpowiedź na pozew.

W świetle art. 207 § 6 k.p.c. nie sposób uznać, że powód już w pozwie musi przewidzieć obronę pozwanego i zgłosić dowody wyprzedzające tę obronę. Niezależnie od tego sąd może dopuścić dowód z urzędu (art. 232 zd. 2 k.p.c.). Pozwana zgłosiła zastrzeżenia dotyczące oddalenia jej wniosku o przeprowadzenie dowodu z wyroku Sądu Okręgowego z dnia 17 czerwca 2014 r. i dopuszczający dowód z opinii biegłego (rozprawa z dnia 18 września 2014 r., 00.14.41, k. 554).

Na rozprawie w dniu 06 maja 2016 r. Sąd oddalił wnioski dowodowe pozwanej zawarte w piśmie przygotowawczym z dnia 05 maja 2016 r. (00.10.40, k. 1035), a więc wniosek o przesłuchanie świadków, byłych pracowników dłużnika celem ustalenia w jaki sposób korzystali z samochodów, jak wypełniali karty drogowe i stwierdzenia ich autentyczności (k. 1036-1037) oraz wniosek o przeprowadzenie dowodu z zeznań autora prywatnej opinii S. P. (rozprawa z dnia 06 maja 2016 r., 00.06.50, k. 1037). Co do pierwszego wniosku, to w świetle art. 217 § 3 k.p.c. jest on zbędny, gdyż okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione za pomocą opinii biegłego S. D., a zatem został pominięty. Identyczne jest uzasadnienie dotyczące drugiego z wniosków. Ponieważ w sprawie został przeprowadzony dowód z opinii biegłego nie ma potrzeby słuchać w charakterze świadka autora prywatnej opinii.

Pełnomocnik pozwanej zgłosił zastrzeżenia w trybie art. 162 k.p.c. wskazując, że postanowienia te naruszają art. 227 k.p.c. (00.11.02, k. 1035).

Na rozprawie w dniu 07 listopada 2016 r. został oddalony wniosek pozwanej o przeprowadzenie dowodu z opinii kolejnego biegłego. Wobec uznania przez Sąd opinii S. D. wraz z korektami i jego zeznania za miarodajne dowody w sprawie nie ma potrzeby przeprowadzenia dowodu z opinii kojonego biegłego (art. 217 § 3 k.p.c.).

Pełnomocnik pozwanej zgłosił zastrzeżenia w trybie art. 162 k.p.c. wskazując na naruszenie art., 227 k.p.c. (00.15.22, k. 1139, s. 2).

Zeznania świadka S. F. (rozprawa z dnia 16 czerwca 2015 r., 00.04.35-00.54.20, k. 390-394) są wiarygodne, co dotyczy pełnionych przez niego funkcji, powiązań między spółkami (...) i pozwaną, rodzaju i zakresu prowadzonej działalności gospodarczej, wiarygodności i zobowiązań wobec powoda oraz pozwanej, okoliczności, w jakich doszło do sprzedaży samochodów, ich wyceny, a następnie wynajęcia aut (...) sp. z o.o. sp.k. Nie budzą też zastrzeżeń zeznania świadka na temat jego majątku. Zeznają są jasne i znajdują odbicie w innych miarodajnych dowodach. Nie są wiarygodne zeznania świadka, że pozwany wynajmował większość kupionych aut, bo z umowy pisemnej wynika, że przedmiotem najmu były wszystkie samochody.

Świadek W. W. (1) (rozprawa z dnia 27 lipca 2015 r., 00.01.00-00.55.40, k.413-418), jest m. in. prokurentem u pozwanej oraz (...) sp. z o.o. Zeznania świadka są wiarygodne. Świadek przedstawił zakres prowadzonej przez pozwaną działalności, stosunki łączące go ze S. F., okoliczności, w jakich doszło do zakupu przez pozwaną samochodów od S. F., potrącenia wzajemnych wierzytelności oraz wynajęcia przez pozwaną większości samochodów (...) sp. z o.o. sp. k. Zeznania świadka są jednoznaczne i klarowne oraz znajdują potwierdzenie w innych miarodajnych

dowodach. Pozostałe zeznania nie miały większego znaczenia, jakkolwiek nie ma podstaw do ich kwestionowania. Nie są wiarygodne zeznania świadka, że pozwany wynajął większość kupionych aut, bo z umowy pisemnej wynika, że przedmiotem najmu były wszystkie samochody.

Zeznania świadka P. Z. (rozprawa z dnia 27 lipca 2015 r., 00.57.32-01.16.50, k. 419-421), dyrektora finansowego powoda, są wiarygodne, lecz niewiele wniosły do sprawy. Świadek wskazał, że powód współpracował ze S. F. od 2007 r., znał go również jako przedstawiciela (...) sp. z o.o. Zeznania świadka dotyczące wielkości zobowiązań S. F., dokonania przez powoda zakupu prostokątów (systemów wentylacji), po to aby dokonać kompensaty wzajemnych wierzytelności, nie budzą zastrzeżeń w świetle innych miarodajnych dowodów.

Pisemna opinia biegłego S. D. (k. 617-643) i jego zeznania oraz dodatkowa wycena aut stanowią miarodajne dowody w sprawie.

Biegły ustalił wartość rynkową samochodów na dzień zawarcia umowy wykorzystując system (...) Ekspert. W pisemnej opinii wartość samochodów netto została określona na:

- 1) F. (...), rocznik 2006, VIN (...) – 4.200,00 zł,
- 2) F. (...), rocznik 2006, VIN (...) - 4.200,00 zł,
- 3) C. (...) rocznik 2003, VIN (...) – 4.100,00 zł,
- 4) V. (...), rocznik 2001, VIN (...) – 13.500,00 zł,
- 5) S. (...), rocznik 2008, VIN (...) – 20.500,00 zł,
- 6) M. (...), rocznik 2009, VIN (...) – 12.700,00 zł,
- 7) I. (...), rocznik 2007, VIN (...) – 26.200,00 zł,
- 8) I. (...), rocznik 2007, VIN (...) – 27.900,00 zł,
- 9) P. (...), rocznik 2010, VIN (...) – 14.500,00 zł,
- 10) P. (...), rocznik 2010, VIN (...) – 20.000,00 zł,
- 11) S. (...), rocznik 2010, VIN (...) – 18.300,00 zł, co ogółem daje kwotę 166.300,00 zł (k. 618).

Pozwana w piśmie przygotowawczym z dnia 03 marca 2016 r. odniosła się do wyceny dokonanej przez biegłego, podważając w wielu elementach jej poprawność (k. 659-676).

Na rozprawie w dniu 06 kwietnia 2016 r. biegły, podtrzymując generalnie swoją opinię, odniósł się zarzutów pozwanej i uwzględnił je przedstawiając skorygowaną wycenę samochodów na kwotę:

- 1) F. (...), rocznik 2006, VIN (...) – 3.500,00 zł,
- 3) C. (...) rocznik 2003, VIN (...) – 3.000,00 zł,
- 4) V. (...), rocznik 2001, VIN (...) – 12.200,00 zł,
- 5) S. (...), rocznik 2008, VIN (...) – 17.100,00 zł,
- 6) M. (...), rocznik 2009, VIN (...) – 10.300,00 zł,
- 9) P. (...), rocznik 2010, VIN (...) – 13.000,00 zł,

10) P. (...), rocznik 2010, VIN (...) – 17.000,00 zł,

11) S. (...), rocznik 2010, VIN (...) – 16.400,00 zł (zeznania biegłego, 00.01.45-01.38.20, k. 990-994; skorygowane wyceny, k. 979-989).

Biegły do pisma z dnia 08 kwietnia 2016 r. dołączył dodatkowe wyceny F. (...), rocznik 2006, VIN (...) (poz. 2) – na kwotę 4.200,00 zł (k. 998) i S. (...), rocznik 2008 (poz. 5), VIN (...) – na kwotę 15.900,00 zł (k. 999-1000).

Według biegłego uwzględniającej korekty wartość netto aut jest następująca:

1) F. (...), rocznik 2006, VIN (...) – 3.500,00 zł,

2) F. (...), rocznik 2006, VIN (...) - 4.200,00 zł,

3) C. (...) rocznik 2003, VIN (...) – 3.000,00 zł,

4) V. (...), rocznik 2001, VIN (...) – 12.200,00 zł,

5) S. (...), rocznik 2008, VIN (...) – 15.900,00 zł,

6) M. (...), rocznik 2009, VIN (...) – 10.300,00 zł,

7) I. (...), rocznik 2007, VIN (...) – 26.200,00 zł,

8) I. (...), rocznik 2007, VIN (...) – 27.900,00 zł,

9) P. (...), rocznik 2010, VIN (...) – 13.000,00 zł,

10) P. (...), rocznik 2010, VIN (...) – 17.100,00 zł,

11) S. (...), rocznik 2010, VIN (...) – 16.400,00 zł,

Pełnomocnicy stron w pismach przygotowawczych: powód z dnia 18 kwietnia 2016 r. (k. 1026-1032) i pozwana z dnia 19 kwietnia 2016 r. (k. 1008-1015) odnieśli się do korekty wyceny dokonanej przez biegłego.

Biegły S. D. na rozprawie w dniu 17 czerwca 2016 r. wyjaśnił, że w opinii pisemnej nie opierał się o karty drogowe obrazujące przebieg, natomiast w opinii uzupełniającej uznał to za konieczne. Przetawił również zasady stosowania korekt oraz odniósł się do zarzutów stron. Biegły wskazał, że wycena S. (...) (poz. 11) nie uwzględniała korekty za przebieg, a zatem należałoby obniżyć jej wartość z tego tytułu o 1.000,00 zł, co dałoby wartość tego auta w wysokości 15.400,00 zł (rozprawa z dnia 17 czerwca 2016 r., 00.01. (...)34.20, k.1050-1053).

Na rozprawie w dniu 06 czerwca 2016 r. Sąd na wniosek powoda i za zgodą pozwanej zwrócił się do B. G. o wskazanie, czy w trakcie przeglądów technicznych samochodów w 2014 r. i 2015 r. był ustalony ich przebieg i jaki był w odniesieniu do poszczególnych pojazdów (00.39.08, k. 1053, k.1061). W piśmie z dnia 08 lipca 2016 r. B. G. przedstawił wskazania liczników przebiegów poszczególnych pojazdów (k. 1063).

Pełnomocnik pozwanej w piśmie przygotowawczym z dnia 12 sierpnia 2016 r. stwierdził, że wskazania liczników za 2014 r. są zbliżone do przebiegów wynikających z przedstawionych przez niego kart drogowych (k. 1070-1071).

Na rozprawie w dniu 03 października 2016 r. biegły S. D. uznał, że dokument przedstawiony przez B. G. jest mało wiarygodny z uwagi na zaokrąglenie przebiegów do dziesiątego kilometra, a dokumentem miarodajnym byłby wydruk z komputera dotyczący konkretnego pojazdu wraz z danymi. Biegły wyjaśnił, że dokonywał wyceny na koniec czerwca 2014 r. Gdyby uwzględnić różnicę przebiegu między 2014 i 2015 r. wynikającą z danych B. G. i podzielić na pół oraz

dodać do przebiegu z 2014 r., to dla niektórych aut wyceny byłyby niższe. Biegły przedstawił wycenę według tej zasady wskazując następującą wartość poszczególnych samochodów:

- 1) F. (...), rocznik 2006, VIN (...) – 3.300,00 zł,
- 2) F. (...), rocznik 2006, VIN (...) - 4.200,00 zł (bez zmian z uwagi na brak podanego przebiegu w 2015 r.),
- 3) C. (...) rocznik 2003, VIN (...) – 3.000,00 zł (bez zmian),
- 4) V. (...), rocznik 2001, VIN (...) – 11.900,00 zł,
- 5) S. (...), rocznik 2008, VIN (...) – 15.400,00 zł,
- 6) M. (...), rocznik 2009, VIN (...) – 10.300,00 zł (bez zmian z uwagi na brak przebiegu za 2014 r.),
- 7) I. (...), rocznik 2007, VIN (...) – 25.000,00 zł,
- 8) I. (...), rocznik 2007, VIN (...) – 27.200,00 zł,
- 9) P. (...), rocznik 2010, VIN (...) – 13.000,00 zł (bez zmian z uwagi na brak przebiegu za 2014 r.),
- 10) P. (...), rocznik 2010, VIN (...) – 17.100,00 zł bez zmian z uwagi na brak przebiegu za 2014 r.),
- 11) S. (...), rocznik 2010, VIN (...) – 15.500,00 zł (rozprawa z dnia 03 października 2016 r., 00.01.11- (...).07, k. 1087-1089).

Biegły dołączył skorygowane wyceny samochodów ujętych w poz. 1, 4, 5, 7, 8, i 11 (k.1078-1084).

B. G., w związku z zarządzenie Sądu, w piśmie z dnia 08 października 2016 r. odpowiedział na zadane pytania oraz dołączył wydruki komputerowe badań technicznych samochodów (k. 1096 i k.1097-1114).

Pełnomocnik powoda w piśmie przygotowawczym z dnia 04 listopada 2016 r. stwierdził, że najbardziej miarodajna była wycena biegłego z kwietnia 2016 r. (k. 1119-1123).

Opinia biegłego S. D. wraz z korektami i zeznaniami stanowi miarodajny dowód w sprawie. Przyjęte przez biegłego kryteria oceny nie budzą zastrzeżeń. Wątpliwości mogą dotyczyć przyjętej przez biegłego, po otrzymaniu informacji od B. G. danych dotyczących przebiegu, sposobu dokonania korekty polegającej na uwzględnieniu różnicy przebiegu między 2014 i 2015 r., podzielenia jej na pół i dodania do przebiegu z 2014 r. (zeznania biegłego, rozprawa z dnia 03 października 2016 r., 00.04.43, k. 1088). Ponieważ B. G. przedstawił wydruki komputerowe badań technicznych pojazdów (k. 1097 – 1114), potwierdzające podane przez niego dane dotyczące przebiegu, sposób wyliczenia wartości aut wskazany przez biegłego nie budzi zastrzeżeń. Biegły dokonywał wyceny na koniec czerwca 2014 r., a informacje przekazane przez B. G. wymusiły korektę przebiegu i tym samym wartości aut. Korekty nie były znaczne i dotyczyły samochodów objętych pozycjami 1, 4, 5, 7, 8 i 11, k.1078-1084).

Oceniając opinię i zeznania biegłego nie można pomijać fachowości i doświadczenia S. D., który jest wieloletnim biegłym sądowym z dziedziny techniki samochodowej, i autorem wielu opinii opracowanych dla Sądu Okręgowego. Pełnomocnik pozwanej na rozprawie w dniu 07 listopada 2016 r. wskazał, że w odniesieniu samochodu V. (...), rocznik 2001, VIN (...) (poz. 4) biegły w opinii przyjął, że auto ma drzwi tylne wysokie, podczas gdy w pierwotnej opinii ich nie było, co spowodowało brak korekty o 135,00 zł (00.10.17, k. 1139, s. 2). Co do samochodu S. (...), rocznik 2010, VIN (...) (poz. 11) pełnomocnik pozwanej stwierdził, że biegły poprzednio zastosował korektę ujemną w wysokości 1.039,00 zł za szczególnie charakter eksploatacji, podczas gdy w wycenie przedstawione na rozprawie w dniu 03 października 2016 r. tej korekty nie zastosował (00.11.53, k. 1139, s. 2).

W obu kwestiach pozwana ma rację. W pierwszej wycenie dotyczącej samochodu V. (...), rocznik 2001, VIN (...) (poz. 4) biegły rzeczywiście ujął w wyposażeniu drzwi tylne wysokie (k. 625), w drugiej wycenie ich nie ma (k. 985), natomiast w trzeciej wycenie znowu zostały ujęte (k. 1079). W związku z tym wycenę należy obniżyć o 135,00 zł, co daje wartość tego pojazdu 11.765,00 zł. Co do samochodu S. (...), rocznik 2010, VIN (...) (poz. 11) w pierwszej wycenie biegły nie było korekty za szczególny charakter eksploatacji (k. 641-642), w drugiej została ujęta (k. 989), natomiast w trzeciej pominięta (k. 1084). W związku z tym należało uznać, że wartość tego pojazdu powinna być obniżona o kwotę 1.930,00 zł, co daje 13.570,00 zł.

Uwzględniając więc opinię biegłego z korektami oraz wskazane obniżenia wartości samochodów ujętych w poz. 4 i 11 ich wartość w dniu zawarcia umowy sprzedaży wynosiła.

- 1) F. (...), rocznik 2006, VIN (...) – 3.300,00 zł,
- 2) F. (...), rocznik 2006, VIN (...) - 4.200,00 zł
- 3) C. (...) rocznik 2003, VIN (...) – 3.000,00 zł
- 4) V. (...), rocznik 2001, VIN (...) – 11.765,00 zł,
- 5) S. (...), rocznik 2008, VIN (...) – 15.400,00 zł,
- 6) M. (...), rocznik 2009, VIN (...) – 10.300,00 zł
- 7) I. (...), rocznik 2007, VIN (...) – 25.000,00 zł,
- 8) I. (...), rocznik 2007, VIN (...) – 27.200,00 zł,
- 9) P. (...), rocznik 2010, VIN (...) – 13.000,00 zł
- 10) P. (...), rocznik 2010, VIN (...) – 17.100,00 zł
- 11) S. (...), rocznik 2010, VIN (...) – 13.570,00 zł, razem 143.835,00 zł netto, i 176.917,05 zł brutto.

Uzasadnienie prawne

Powód domaga się uznania za bezskuteczną w stosunku do niego umowy sprzedaży wymienionych w pkt 3 petitum pozwu samochodów. Wprawdzie w pkt 1 petitum pozwu powód ich nie określił, pisząc ogólnie o umowie sprzedaży ruchomości z dnia 30 czerwca 2014 r. (k. 2), ale jasne jest o jaką umowę i o jakie ruchomości chodzi. Z punktu widzenia żądania istotna jest uwaga, że powód odniósł żądanie do całej umowy z dnia 23 czerwca 2014 r., a nie do poszczególnych samochodów stanowiących jej przedmiot.

Zgodnie z art. 527 § 1 k.c., gdy skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć. Czynność prawna dłużnika, jak stanowi art. 527 § 2 k.c., jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli skutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności.

W świetle przytoczonych unormowań konieczne dla wystąpienia z żądaniem uznania czynności prawnej za bezskuteczną jest: 1) pokrzywdzenie wierzycieli, 2) uzyskanie przez osobę trzecią korzyści majątkowej, 3) działanie dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, 4) wiedza osoby trzeciej albo możliwość dowiedzenia się o tym przy zachowaniu należytej staranności.

Ustawodawca nie zdefiniował pojęcia niewypłacalności na potrzeby instytucji skargi pauliańskiej. Judykatura i doktryna na ogół przyjmują się, że niewypłacalność dłużnika w rozumieniu art. 527 § 2 k.c. oznacza taki stan majątku dłużnika, w którym egzekucja prowadzona zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego nie może przynieść zaspokojenia wierzytelności pieniężnej przysługującej przeciwko temu dłużnikowi.

Niewątpliwie powód wykazał niewypłacalność dłużnika. W dniu 23 marca 2015 r. komornik sądowy prowadzący egzekucję stwierdził, że majątek dłużnika (S. F.) został zbyty w czerwcu 2014 r., a nieruchomości stanowiąca jego własność jest obciążona hipoteką; przeciwko dłużnikowi są prowadzone także inne postępowania egzekucyjne (k. 229-230). Do zastosowania art. 527 k.c. nie jest jednak konieczne wszczęcie postępowania egzekucyjnego i przeprowadzenie nieskutecznej egzekucji ani nawet ogłoszenie upadłości dłużnika (wyrok SN z dnia 18 września 1998 r., III CKN 612/97, OSNC 1999, nr 3, poz. 56). Wystarczy wykazanie, że wobec stanu majątku dłużnika niemożliwe jest zaspokojenie wierzytelności skarżącego (wyrok SN z dnia 24 stycznia 2000 r., III CKN 554/98, Lex nr 52736). W rozpoznawanej sprawie nie tylko prowadzona przez powoda egzekucja jest bezskuteczna, ale sąd ogłosił (...). W związku z tym przesłanka w postaci niewypłacalności dłużnika jest spełniona.

Nie ma też wątpliwości co do spełnienia drugiej z wymienionych przesłanek, a mianowicie uzyskanie przez osobę trzecią korzyści majątkowej. Z punktu widzenia możliwości skorzystania przez wierzyciela z ochrony pauliańskiej istotne jest, aby zaskarżona czynność prawna przyniosła jakiejś osobie trzeciej korzyść majątkową. Do przyjęcia, iż osoba trzecia uzyskała taką korzyść, wystarczy wykazanie, że na podstawie czynności prawnej dłużnika nabyła ona rzecz lub prawo albo została zwolniona z obowiązku, co spowodowało niekorzystną zmianę w majątku dłużnika prowadzącą do pokrzywdzenia wierzycieli (wyrok SN z dnia 7 grudnia 1999 r., I CKN 287/98, Lex nr 147235). Nie ma znaczenia więc okoliczność, czy czynność prawna była dla osoby trzeciej korzystna czy niekorzystana z punktu widzenia ekwiwalentności świadczeń. Niewątpliwie wynikiem zwarcia w dniu 23 czerwca 2014 r. przez dłużnika z pozwaną umowy sprzedaży samochodów było uzyskanie przez pozwaną korzyść majątkowej w rozumieniu art. 527 § 1 k.c.

Istnienie pozostałych przesłanek budzi wątpliwości. Z punktu widzenia możliwości zaskarżenia czynności prawnej dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli ustawodawca zrównuje czynności powodujące niewypłacalność dłużnika z tymi, które prowadzą do pogłębienia stanu jego niewypłacalności. Przyjmuje się, że akcją pauliańską uzasadnia każde powiększenie niewypłacalności, bez względu na jego rozmiar. Biorąc pod uwagę, że przedmiotem zaskarżenia może być czynność prawna powodująca niewypłacalność dłużnika lub powiększenie jego niewypłacalności, w orzecznictwie sformułowano ogólną tezę, iż pokrzywdzenie wierzycieli powstaje na skutek takiego stanu faktycznego majątku dłużnika, który powoduje niemożność, utrudnienie lub odwleczenie zaspokojenia wierzyciela (np. wyrok SN z dnia 28 listopada 2001 r., IV CKN 525/00, Lex nr 53110 oraz z dnia 29 czerwca 2004 r., II CK 367/03, Lex). Co jednak istotne pomiędzy czynnością prawną dłużnika, jego niewypłacalnością oraz pokrzywdzeniem wierzyciela musi zachodzić określony związek przyczynowy, a więc sytuacja, w której dokonanie przez dłużnika czynności prawnej było warunkiem koniecznym (*conditio sine qua non*) powstania lub pogłębienia się jego niewypłacalności. Niewątpliwie skarżona czynność prawna doprowadziła do zmniejszenia majątku dłużnika, a tym samym pogłębiła jego niewypłacalność.

Nie każda czynność prawna powodująca zmniejszenie majątku dłużnika może być jednak uznana za krzywdzącą dla wierzycieli. Nie będzie ona miała takiego charakteru wówczas, jeżeli dłużnik w zamian za swoje świadczenie uzyskał ekwiwalent, który nadal znajduje się w jego majątku lub posłużył mu do zaspokojenia wierzycieli (np. wyrok SN z dnia 7 grudnia 1999 r., I CKN 287/98, Lex nr 147235; wyrok SN z dnia 6 października 2011 r., V CSK 493/10, Lex nr 1102271 oraz wyrok SN z dnia 20 października 2011 r., IV CSK 39/11, OSNC-ZD 2012, nr 4, poz. 90).

Według pozwanej taka sytuacja miała miejsce w sprawie. Pozwana twierdzi, że zawarta przez dłużnika i pozwaną w dniu 23 czerwca 2014 r. umowa sprzedaży nie może być uznana za krzywdzącą, gdyż dłużnik S. F. uzyskał za sprzedane samochody cenę odpowiadającą ich wartości, a uzyskana cena doprowadziła do zaspokojenia jednego z jego wierzycieli, tj. pozwaną.

Materiał dowodowy zebrany w sprawie potwierdza poprawność tego stanowiska. Opinia biegłego S. D. nie pozostawia wątpliwości co do tego, że wartość poszczególnych samochodów w większości przypadków cena ustalona przez strony w umowie sprzedaży z dnia 23 czerwca 2014 r. nieznacznie przekracza ich wartość, a niektórych jest od nich nawet niższa, co dotyczy C. (...) rocznik 2003, VIN (...) (poz. 3 zestawienia zawartego w uzasadnieniu pozwu, k. 5), który został sprzedany za cenę 5.600,00 zł, podczas gdy jego wartość ustalona przez biegłego wynosi 3.000,00 zł (opinia pisemna, k. 618, zeznania biegłego na rozprawie w dniu 06 kwietnia 2016 r., 00.17.39, k. 990, s. 2) i M. (...), rocznik 2009, VIN (...) (poz. 6 zestawienia zawartego w uzasadnieniu pozwu, k. 6), który został sprzedany za cenę 11.000,00 zł, podczas gdy jego wartość wynosi 10.300,00 zł (opinia pisemna, k. 618, zeznania biegłego na rozprawie w dniu 06 kwietnia 2016 r., 00.21.50, k. 991) oraz S. (...), rocznik 2010, VIN (...) (poz. 11) kupiona za cenę 15.000,00 zł, podczas gdy ich wartość wynosi 13.570,00 zł

Różnice w przypadku samochodów:

F. (...), rocznik 2006, VIN (...) (poz. 1), F. (...), rocznik 2006, VIN (...) (poz. 2), S. (...), rocznik 2008, VIN (...) (poz. 5) i P. (...), rocznik 2010, VIN (...) (poz. 9) – 13.000,00 zł.

Większa różnica między ceną a ustaloną wartością dotyczy następujących samochodów:

1) V. (...), rocznik 2001, VIN (...) (poz. 4 zestawienia zawartego w uzasadnieniu pozwu, k. 6), który został sprzedany za cenę 3.000,00 zł, podczas gdy jego wartość wynosi 11.765,00 zł, I. (...), rocznik 2007, VIN (...) (poz. 7 zestawienia zawartego w uzasadnieniu pozwu), sprzedanego za cenę 19.000,00 zł, podczas gdy jego wartość wynosi 25.000,00 zł, I. (...), rocznik 2007, VIN (...) (pozycja 8 zestawienia zawartego w uzasadnieniu pozwu, k. 618), który został sprzedany za cenę 18.400,00 zł, podczas gdy jego wartość wynosi 27.200,00 zł, P. (...), rocznik 2010, VIN (...) (poz. 10 zestawienia zawartego w aktach sprawy, k. 6), który został sprzedany za cenę 12.000,00 zł, podczas gdy jego wartość wynosi 17.100,00 zł

Suma ceny netto za poszczególne samochody ustalona w umowie z dnia 23 czerwca 2014 r. wynosi 115.000,00 zł, a brutto 141.450,00 zł. Suma cen netto ustalonych przez biegłego, z uwzględnieniem wskazanych korekt wynosi 143.835,00 zł, a brutto 176.917,00 zł. Różnica wynosząca 36.467,00 zł w przypadku tak dużej liczby samochodów nie jest znaczna, a zważywszy na to, że ustalenie ich wartości w dacie sprzedaży jest utrudnione, nie ma podstaw do uznania, że została znacznie zawyżona.. Identyczne należy podejść do analizy wartości poszczególnych samochodów, która wprawdzie w niektórych przypadkach odbiega od ustalonej w umowie sprzedaży ceny, ale nie zawsze jest to wynikiem jej zaniżenia. Tylko w sytuacji pojazdu ujętego pod poz. 4 różnica jest znaczna. Z uwagi jednak na stanowisko powoda, który skarży całą umowę nie ma podstaw, bo wykraczałoby to poza żądanie pozwu, do uznania, że spełnia ona przesłanki z art. 527 § 1 k.c.

Powód w pozwie domaga się uznania za bezskuteczną umowy sprzedaży z dnia 23 czerwca 2014 r. (pkt 1 petitum pozwu, k. 2), a zatem traktuje ją jako jedną czynność prawną. Także pozwana w uzasadnieniu odpowiedzi na pozew nie miała w tej kwestii wątpliwości pisząc, że każdy z samochodów był odrębnym przedmiotem sprzedaży, mimo sporządzenia jednej umowy (k. 112 in fine). Na rozprawie w dniu 06 maja 2016 r. pełnomocnik pozwanej zmienił jednak stanowisko twierdząc, że przedmiot umowy należy traktować jako całość, gdyż była negocjowana jedna cena za wszystkie samochody i tylko ze względów księgowych w fakturze wymieniono poszczególne auta (00.11.36, k. 1038) i podtrzymał je na rozprawie w dniu 17 czerwca 2016 r. (00.36.59, k. 1053).

Z uwagi na sformułowanie powództwa nie ma zasadniczego znaczenia to, czy przedmiotem sprzedaży z dnia 23 czerwca 2014 r. był przedmiot zbiorowy w postaci 11 samochodów, za czym przemawia fakt zawarcia jednej umowy i ustalenie w § 3 jednej ceny za wszystkie samochody, czy w rachubę wchodził zbiór odrębnych rzeczy, obejmujący każdy samochód z osobna, o czym może świadczyć wskazanie w § 1 umowy ceny jednostkowej netto dotyczącej każdego z nich. Więcej argumentów przemawia za tym, że tym drugim stanowiskiem i uznaniem, że chodziło o tyle umów sprzedaży, ile było samochodów, o czym świadczy treść § 1 umowy, w której znajdują się sformułowania o przeniesieniu własności poszczególnych pojazdów i o cenie ustalonej w odniesieniu do każdego z nich (k. 131-132). Fakt, że w § 3

ustalono jedną cenę za wszystkie samochody nie podważa poprawności takiego wniosku, gdyż stanowi ona sumę cen jednostkowych powiększoną o podatek VAT. W świetle dyrektyw wynikających z art. 65 k.c. decydujące znaczenia ma literalne brzmienie umowy, a to, jak była o tym mowa, przemawia za tym, że przedmiot sprzedaży nie był przedmiotem zbiorowym, lecz zbiorem odrębnych rzeczy. Pomijając treść umowy przemawiają za tym także zeznania świadka W. W. (1) (rozprawa z dnia 27 lipca 2015 r., 00.01.00-00.55.40, k. 413-418), z których wynika, że polecił pracownikowi sprawdzenie danych oferowanych przez S. F. samochodów raz zeznania świadka S. F. (rozprawa z dnia 16 czerwca 2015 r., 00.04.35-00.54.20, k. 390-394), że wartość aut ustalał w oparciu o ogłoszenia internetowe i stosował obniżki z uwagi na ich zużycie. Nie ma więc dostatecznych podstaw, że w rachubę wchodziła jedna cena za przedmiot zbiorowy. W konsekwencji, mimo zawarcia jednej umowy, należy uznać, że strony zawarły tyle umów, ile było pojazdów, a każda z nich w świetle art. 527 § 1 k.c. stanowi odrębną czynność prawną.

Kwestia ta nie ma jednak zasadniczego znaczenia także z tego względu, że cena poszczególnych pojazdów ustalona w umowie zasadniczo nie różni się od ich rzeczywistej wartości. Niezależnie od tego konieczne jest uwzględnienie faktu, że cena określona w umowie sprzedaży może być ustalona dowolnie, a więc nie musi odpowiadać rzeczywistej wartości rzeczy stanowiącej jej przedmiot. Umowa sprzedaży ma charakter wzajemny, a zatem strony zobowiązują się w taki sposób, że świadczenie jednej z nich ma być, jak stanowi art. 487 § 2 k.c., odpowiednikiem świadczenia drugiej. Decyduje wola stron, a nie obiektywna wartość wzajemnych świadczeń. Różnica między ceną ustaloną w umowie a rzeczywistą wartością rzeczy jest widoczna zwłaszcza w przypadku sprzedaży rzeczy używanej, a tak było w spornym przypadku. Świadczy o tym także fakt, że w kilku przypadkach cena ustalona w umowie była wyższa od wartości ustalonej w toku procesu, a w innych niższa. Nie ma jednak żadnych podstaw do uznania, że dłużnik i pozwana celowo i świadomie zawyżyli cenę. W konsekwencji należy uznać, że S. F. za sprzedane samochody uzyskał ekwiwalent w postaci uzyskanie ceny.

W świetle sformułowanej poprzednio tezy konieczne jest rozważenie, czy cena otrzymana przez dłużnika od pozwanej posłużyła mu do zaspokojenia wierzycieli. Twierdząca odpowiedź na to pytanie nie pozostawia wątpliwości. Pozwana była wierzycielem S. F. z tytułu sprzedaży w listopadzie i w grudniu 2013 r. taśmy stalowej. Wierzytelności pozwanej wynikały z faktury nr (...) na kwotę 89.302,31 zł, z terminem płatności do dnia 28 lutego 2014 r., oraz z faktury nr (...) w dniu 20 grudnia 2013 r. na kwotę 54.370,77 zł z terminem płatności dnia 07 marca 2013 r. W. W. (1) po upływie terminów zapłaty ceny, wynikających z wystawionych S. F. telefonicznie ponaglał kupującego do zapłaty ceny, lecz nie był jeszcze zaniepokojony, gdyż uważał go za solidnego kontrahenta. Potem nakazał księgowemu pozwanej R. M., mającemu pełnomocnictwo do dokonywania takich czynności prawnych, aby skompensował wzajemne wierzytelności S. F. z tytułu ceny za sprzedaż samochodów z wierzytelnościami pozwanej z tytułu ceny wynikających z faktur VAT nr (...). Nastąpiło to w dniu 22 lipca 2014 r. S. F. zapłacił pozwanej także pozostałą część należności stanowiącą różnicę między umorzonymi wierzytelnościami. Nie ma więc wątpliwości co do tego, że cena uzyskana przez S. F. ze sprzedaży samochodów pozwanej posłużyła mu do zaspokojenia wierzyciela. Zarzut powoda dotyczący sposobu umorzenia wierzytelności pozwanej w stosunku do dłużnika nie może stanowić argumentu w sprawie, bo przecież powód dokonywał zakupu od dłużnika towarów właśnie w celu dokonania potrącenia wierzytelności S. F. z tego tytułu z wierzytelnościami wobec niego. Zeznania świadka P. Z. (rozprawa z dnia 27 lipca 2015 r., 00.57.32-01.16.50, k. 419-421), dyrektora finansowego powoda, nie pozostawiają w tej kwestii wątpliwości. Świadek zeznał, że powód kupował od S. F. prostokąty (systemy wentylacyjne) po to, aby dokonać kompensaty wzajemnych wierzytelności. Pozwana w identyczny sposób zaspokoiła swoje wierzytelności wobec S. F. dokonując ich potrącenia z wierzytelnościami z tytułu ceny za kupione pojazdy.

W świetle tych rozważań uprawniony jest wniosek, że umowa sprzedaży z dnia 03 czerwca 2014 r. nie może być jednak uznana za krzywdzącą dla wierzycieli, co czyni powództwo bezzasadnym.

Konieczne jest jednak rozważenie istnienia dalszych przesłanek ochrony pauliańskiej. Jest nią to, aby osoba trzecia, która odniosła korzyść majątkową z dokonania zaskarżonej czynności prawnej, wiedziała, że dłużnik dokonał tej czynności ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli lub aby przy zachowaniu należytej staranności mogła się o tym dowiedzieć. Dominuje stanowisko, że przesłanka ta wymaga wykazania złej wiary osoby trzeciej odnoszącej korzyść z zaskarżonej czynności prawnej. Wykazanie, że osoba trzecia wiedziała, że dłużnik działał ze świadomością

pokrzywdzenia wierzycieli, ułatwia domniemanie prawne wynikające z art. 527 § 3 k.c., w przypadku gdy osobą trzecią uzyskującą korzyść majątkową na skutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika jest osoba będąca w bliskim z nim stosunku. Ustawodawca nie określił, jakiego rodzaju relacje przesądzają o pozostawaniu wskazanych podmiotów w bliskich stosunkach. Domniemanie ustanowione w art. 527 § 3 k.c. może być zastosowane względem każdej osoby, o ile w konkretnym przypadku stopień wzajemnych powiązań zachodzących z tytułu więzów rodzinnych, przyjaźni, wdzięczności, wspólnych interesów itp. pozwala uznać, że są to stosunki bliskie. Nie da się stworzyć katalogu osób, które potencjalnie powinny być traktowane jako odpowiadające wymogom art. 527 § 3 k.c. i każdorazowo należy odwoływać się do realnie istniejących faktów: więzi uczuciowej, przyjacielskiej, majątkowej czy powiązań gospodarczych, czy nawet samego planowania wspólnej działalności gospodarczej. Pojęcie „bliskiego stosunku” użyte w § 3 art. 527 k.c. oznacza nie tyle powiązania rodzinne, ile faktyczne więzy uczuciowe, przyjaźń, wdzięczność itp., ogólną faktyczną z inną osobą funkcjonującą w ramach zorganizowanej zbiorowości prawnej, na bliskość pozwalającą przyjąć, że osoba trzecia mogła znać sytuację majątkową dłużnika i cel jego działań. Pojęcie to obejmuje zatem nie tylko „osoby bliskie”, czyli pozostające z dłużnikiem w stosunkach rodzinnych lub podobnych o charakterze osobistym, takich jak narzeczeństwo, konkubinaty. Stosunek bliskości, o którym mowa w art. 527 § 3 k.c., może wynikać również ze stałych kontaktów handlowych pomiędzy dłużnikiem działającym z pokrzywdzeniem wierzyciela z osobą trzecią (wyrok SN z dnia 24 kwietnia 1996 r., I CRN 61/96, OSNC 1996, nr 9, poz. 125), a nawet ze sporadycznych kontaktów gospodarczych, którym towarzyszą innego rodzaju relacje o charakterze majątkowym i niemajątkowym (wyrok SN z dnia 9 marca 2007 r., V CSK 473/06, OSNC 2008, nr 2, poz. 27). Stosunek bliskości może wynikać także ze wspólnoty interesów osobistych, majątkowych lub współpracy osoby fizycznej przykład spółki prawa handlowego (wyrok SN z dnia 7 marca 2013 r., IV CSK 452/12, Lex nr 1314438). Nie ma przeszkód w korzystaniu z domniemania wynikającego z art. 527 § 3 k.c. w sytuacji, gdy dłużnik lub osoba trzecia są osobami prawnymi, jeżeli pozostają one względem siebie w bliskim stosunku. Domniemanie prawne przewidziane w art. 527 § 3 k.c. może być zastosowane, gdy stosunek bliskości istniał w chwili dokonywania czynności prawnej. Domniemanie iuris tantum wynikające z art. 527 § 3 k.c. może być wzruszone przez dowód przeciwny. Jednakże osoba trzecia musiałaby udowodnić, że mimo bliskiej relacji z dłużnikiem nie wiedziała o zamiarze dłużnika pokrzywdzenia wierzycieli i nawet przy dołożeniu należytej staranności nie mogła się o tym dowiedzieć.

Przepis art. 527 § 4 k.c. stanowi, że jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli korzyść majątkową uzyskał przedsiębiorca pozostający z dłużnikiem w stałych stosunkach gospodarczych, domniemywa się, że było mu wiadome, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Domniemanie wynikające z komentowanego przepisu zostało ustanowione pod wpływem oceny, że stałe stosunki gospodarcze, charakteryzujące się długotrwałością i intensywnością współpracy gospodarczej, dają podstawę do przyjęcia, że przedsiębiorca pozostający w takich relacjach wie o stanie majątkowym swego kontrahenta.

Analiza materiału dowodowego zebranego w sprawie nie daje dostatecznej podstawy do uznania, że w rachubę wchodzi domniemanie z art. 527 § 3 lub 4 k.c. Co do art. 537 § 4 k.c. nie może być mowy o stałych stosunkach gospodarczych między dłużnikiem (S. F.) i pozwaną. Jak to zostało ustalone relacje gospodarcze między S. F. i pozwaną nie były znaczne ani intensywne, co wyklucza tezę o stałych stosunkach gospodarczych, co wyklucza domniemanie z art. 537 § 4 k.c.

W ocenie Sądu nie ma też dostatecznych argumentów o bliskim stosunku między pozwaną a dłużnikiem (S. F.). Pozwana jest spółką komandytową, jej komplementariuszem jest (...) sp. z o.o. w T., której prokurentem jest W. W. (1). S. F. i W. W. (1) znają się z kontaktów handlowych od ok. 20 lat, jeżdżą też razem na ryby. (...) sp. z o.o. była jedynym wspólnikiem (...) sp. z o.o. w T. (dalej jako (...) sp. z o.o.), w której S. F. w styczniu 2015 r. był prezesem trzyosobowego zarządu, W. W. (1) prokurentem. Wspólnikami tej spółki byli także S. F. i D. J., którzy sprzedali swoje udziały w dniu 27 czerwca 2014 r. (...) sp. z o.o. Ta ostatnia także sprzedała wszystkie udziały w tej spółce. (...) sp. z o.o. jest jedynym komplementariuszem (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa, a pozwana była jej komandytariuszem. Obecnie nie jest już komandytariuszem.

Mimo ustalonych stosunków osobistych i gospodarczych łączących zwłaszcza dłużnika i W. W. (1) nie da się stwierdzić tego rodzaju bliskości, o której mowa w art. 527 § 3 k.c., która pozwala przyjąć, że pozwana mogła znać sytuację

majątkową dłużnika i cel jego działań. Umowa sprzedaży z dnia 23 czerwca 2014 r. była zwykłą transakcją handlową, niekoniecznie korzystna dla pozwanej.

Wątpliwości dotyczą także zamiaru dłużnika.

Dla skuteczności skargi pauliańskiej nie jest konieczne, by w zamiarze dłużnika leżało pokrzywdzenie wierzycieli ani też by zamiar ten skierowany był przeciwko określonemu wierzycielowi. Wystarczy, że dłużnik ma świadomość pokrzywdzenia wierzycieli. Świadomość taka istnieje, gdy dłużnik wie, że na skutek czynności prawnej określone aktywa wyjdą z jego majątku i że z tego powodu wierzyciele będą mieli trudności z zaspokojeniem, a w konsekwencji nastąpi ich pokrzywdzenie. Do przyjęcia, że dłużnik dokonywał czynności ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, wystarczy, aby dłużnik takie pokrzywdzenie przewidywał w granicach ewentualności. Nie jest przy tym konieczne, aby świadomość pokrzywdzenia dotyczyła konkretnego wierzyciela, w szczególności tego, który wystąpił ze skargą pauliańską. Wystarczy świadomość dłużnika, że czynność prawna przez niego dokonana może spowodować pokrzywdzenie ogółu jego wierzycieli. Ciężar udowodnienia, że dłużnik dokonał zaskarżoną czynność prawną ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, obciąża powoda. Pokrzywdzenie wierzyciela ocenia się nie według chwili dokonania czynności prawnej dłużnika z osobą trzecią, lecz według chwili wystąpienia wierzyciela ze skargą pauliańską (wyrok SN z dnia 22 marca 2001 r., V CKN 280/00, Lex nr 52793; wyrok SN z dnia 23 lipca 2003 r., II CKN 299/01, Lex nr 121702).

Powód nie wykazał, że S. F. dokonał skrażonej czynności prawnej ze świadomością pokrzywdzenia.

Z tych wszystkich względów powództwo, z uwagi na brak przesłanek z art. 527 § 1 k.c., jest bezzasadne i jako takie należało oddalić oraz zasądzić od powoda na rzecz pozwanej koszty procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. Na koszty procesu należne pozwanej składa się wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości określonej w poprzedniej (z 2002 r.) taryfie radcowskiej (3.600,00 zł) i opłata skarbową od pełnomocnictwa (17,00 zł), ogółem 3.617,00 zł i tę kwotę należało zasądzić od powoda na rzecz pozwanej.

Sygn. akt VI GC 29/15

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

T.(...)

(...)

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

T.(...)